

Új mozgalom a ruhagyárban

A gyár szocialista brigádjainak felhívása

Régi vágya a közlekedéssel foglalkozó szakembereknek, hogy a balesetek megelőzése érdekében végzett munkájukat társadalmi ügyvétegyé tegyék. A szegedi ruhagyárban egy hónapja indították útjára azt a mozgalmat, amely sokat segíthet a balesetmentes közlekedésért folytatott küzdelemben.

Július 1-től ugyanis a szocialista brigádok vállalták, hogy tagjaik munkába menet és jövet fegyelmelzetten közlekednek, balesetet — akár gyalogosként, utasként vagy járművezetőként — nem okoznak. A vállalásban az is szerepelt, hogy a forgalomban csak olyan járművel vesznek részt, amely megfelel a KRESZ előírásainak. Tehát például a kerékpárokat szabályosan kivilágítják.

Ez az érdekes kezdeményezés mindenképpen figyelemre méltó. Főként, ha azt is tudja az ember, hogy a rendőrség egy régebbi ellenőrzés során egyetlen este 86 hiányos világitású kerékpárt számolt össze, melyen

a ruhagyári dolgozók indulnak haza. A kezdeményezés több száz dolgozóját érinti a gyárnak, hiszen 43 brigád mintegy 500 tagja csatlakozott hozzá. Rajtuk kívül olyan dolgozók is megértették a mozgalom fontosságát, akik nem brigádtagok. A vállalás teljesítése a jövőben a szocialista brigád cím elnyerésének is egyik feltétele lesz.

Mi is örömmel tolmácsoljuk a szegedi ruhagyár szocialista brigádjainak felhívását. Felhívásukban a meggye összes szocialista brigádjaihoz fordulnak; csatlakozzanak nekik is mozgalomhoz. Csatlakozásukat szeptember végéig jelentsék a ruhagyár szakszervezeti bizottságán.

Reméljük, mindenhol megértésre talál ez a felhívás, nemcsak Csongrád megyében, hanem az egész országban is. Mindez rengeteget segíthet a balesetek megelőzéséért folytatott munkában és lehetővé tenné, hogy e fontos cél társadalmi, valóban közösségi ügyvé váljon.

Pályakezdők indulása

Ismét befejeződött egy tanév, és szerte az országban sok tízezer szakember érkezik meg élete első munkahelyére. Megyénkben ezekben a hetekben 5200 pályakezdő teszi meg első lépéseit azon az úton, amelyre sok esztendeig készült. Közülük 3100 szakmunkás, 1000 középkader, 500 felsőoktatást végzett diplomás és 600-an a 8. osztályt befejezők közül. Feltehetően mindannyian elszánt akarással indulnak, hogy hosszabb-rövidebb tanulmányok után most megmutassák: érdemes volt értük áldozatot hoznia a társadalomnak, a nevelőknek, a családnak. Aki nem ezzel az elhatározással indul, az mindjárt az első lépéseiben elveti későbbi kudarcainak magvát.

Mit jelent ma szűkebb pátriánkban pályakezdőnek lenni? Mindenekelőtt azt, hogy a pályaindulók számára társadalmunk elegendő számú és megfelelő munkaalkalmat biztosít. Pártunk vidéki ipartelepítési politikája, a szocialista mezőgazdaság megerősödése, a kulturális, egészségügyi hálózat fejlesztése, a tudományos kutatások decentralizálása — hogy az elmúlt évtized csak néhány — témánkkal összefüggő — erőfeszítésre utaljunk — vezetett el ahhoz, hogy ma megyénkben minden pályainduló számára biztosítottak az alkotómunka alapvető feltételei.

Napjaink jellemző sajátossága már a munkaerőhiány. Csupán egy feladat az utánpótlás gondok közül a Szeged Megyei Városi Tanács néhány héttel ezelőtti ülésének anyagából: a szakmunkás-utánpótlás igénye a városban évente megközelíti a 3 ezres létszámot, miközben a demográfiai apály következtében a realitás ennek alig több mint fele.

A pályakezdés és a pályaindulókkal történő foglalkozás természetesen több mint az egyszerű munkaalkalmak biztosítása, bár kétségkívül ez a legfontosabb. Pártunk ifjúságpolitikai határozata 1970 februárjában behatóan elemezte az ifjúság munkába állásával kapcsolatos kérdéseket is. Az akkori helyzetet tekintve a valós eredmények elismerése mellett a téma bevezető referátuma problémákat is megfogalmazott: „...A fiatalok jelentős része nehéz körülmények között kezd hozzá az önálló élethez... A fiatal értelmiségiek pályakezdését a tartósan alacsony kezdő fizetések teszik nehezzé... Az elhelyezkedés nem mindig a tudás és az emberi tulajdonságok, hanem olykor-olykor protekció alapján történik.”

A felsorolt nehézségek megoldására a Központi Bizottság ülésén fontos javaslatok, határozatok születtek.

Természetesen a pályakezdésnél számolni kell azzal is, hogy néhány fiatal alaptalan illúziókat is táplál a realitások helyett, és ebből csalódás is következhet, amelynek a pályakezdő fiatal is okozója lehet. Az is reális probléma, hogy az iskolában tanultak és a mindennapi valóság nem mindenkor fedik egymást teljes egészében.

A törvény szellemében az 1971. június 1-én bevezetett besorolási és alapbér-rendszer fokozottan figyelembe veszi a pályakezdők szakképzettségét. A kezdő szakmunkások bére minimum 1300—1540 forint, amely a teljesítménytől és a munkakörülményektől függően 3000 forintig növekedhet. Középfokú szakmai képzettség esetén 1300—2200 forint határok között változhat a bér az első három évben. A felsőfokú szakemberek 1600—3000 forint kezdő fizetést kapnak. A gyakorlatlót és a végzett munkától függően, elég nagy a differenciálási lehetőség a munkaviszony első három évében.

Valamennyien emlékezünk arra, hogy egy évvel ezelőt pedagógusok és egészségügyi dolgozók fizetésrendezésénél pályakezdők bérének az átlagnál nagyobb arányú emelésére került sor. Megállapíthatjuk, hogy a párt ifjúságpolitikája szellemében az állami szervek, tömegszervezetek, vállalatok, intézmények mind körültekintőbben foglalkoznak a pályakezdők indulásának anyagi, egzisztenciális feltételeivel.

Ez utóbbival kapcsolatban kétségkívül kulcskérdés a lakás. Megyénkben is távoli feladat még a lakáskérdés teljes megoldása. Most azt tehetjük, hogy minél több lakás felépítését segítjük elő, és az illetékes állami szervek gondoskodnak a fiatalok megfe-

lő arányban történő lakáshoz jutásáról. Az érvényes rendelkezések szerint a felépült lakások 20 százalékát a fiatal — 35 év alatti — házaspár részére kell kiutalni. Megyénkben a gyakorlat meghaladja a kötelező előírást. Szegeden 1970-ben az összes kiutalt lakás 33 százalékát, 1971-ben 47 százalékát kapták fiatal házaspár.

S az igények kielégítése nemcsak szándék, központi akarat, de realitások kérdése is. Ezért is kell üdvözölni azokat a vállalati, intézeti erőfeszítéseket, amelyek célja a fiatalok lakáskérdésének megoldását elősegíteni (KISZ-lakásképzési akció, a Hőmezővársárhelyi Divatkötőtáru Gyár erőfeszítései stb.). Az egyéni takarékoság, a munkahely mellett a család közös erőfeszítése természetesen nem nélkülözhető e kérdés megoldásában sem. A munkahely sokat tehet a lakásprobléma átmeneti megoldásai keresésének érdekében is. A munkásszállás mellett az orvosszállás (Szentés), nővérszállás sem ismeretlen fogalom már megyénkben. Az OTP több erőfeszítést tesz a fiatalok lakásgondjainak csökkentése érdekében. Olyan erőfeszítések ezek, melyeket mindannyiúnknak, de különösen a pályakezdőknek értékelniük kell.

Anyagiakról írtunk eddig, pedig a pályakezdés ennél jóval több — szakmai és közéleti munka, állandó önképzés, tanulás, harc a középserűség veszélye ellen. Mindezt döntően meghatározza a társadalmi rendszer, amelyben élünk, alkotunk, amelyet építünk, valamint a tudomány és technika rohamos változása, amelynek előszele már itt van, de valószínűen viharos jelentkezése sem sokáig várta magára.

A pályakezdőtől éppen ezért a társadalom különböző kollektívái részéről mindenképp aktív politikai elkötelezettséget várunk a szocializmus építésének naponta növekvő követelményeket támaztó munkájában. Részt vállalt a szocializmus teljes felépítésében és a szocialista világgöröggyel győzelemének előrevitelében. Aktív felelősségvállalást nemcsak önmagáért, de a közösségért is.

Társadalmunk lényegéből fakad a közösségért érzett felelősség, mint alapvető emberi értékmérő állandó izmosodása. Éppen ezért nagyon fontos, hogy a pályakezdő már első lépéseinél érezze a közösség semmivel sem pótolható és nem nélkülözhető támaszát, erejét, követelményét. Hiszen a legjobban felkészült, nagy ambícióval rendelkező, egzisztenciálisan a legjobb körülmények között induló pályakezdő is szükségyszerűen kiklik, ha a közösség nem fogadja be, vagy ő nem akar hozzájuk tartozni. Mert e kérdés mindenképp kétoldalú. Érthetően ellenszenvvel fogadja a kollektíva azt a pályakezdőt, aki azt hiszi magáról, hogy megjelenése legalább is „történelmi határkő” az üzem, intézmény életében. A művelt emberre jellemző szerénység a pályaindulásnál is kötelező. De ugyanígy kötelező a kollektíva számára az együttműködés szándékával érkező „idegen” munkatárshoz méltó fogadása is. Aki „zöldfüllűnek, tejfeles szájunak” tartja az érkező ifjút, gondoljon arra, hogyan esett, vagy esett volna neki a hasonló fogadtatás annak idején, vagy mit szólna ahhoz, ha saját gyermekét így fogadnák munkahelyén.

A pályakezdő fiatalok közösségi életében sajátos szerepet kapnak a tömegszervezetek, különös tekintettel a KISZ-re. A KISZ ez irányú munkájának eredményei nem vitathatók, mégis elgondolkoztató, hogy egyik-másik üzemben — cipőgyár, gumi-gyár, kábelgyár, konzervgyár — alig tömörítük soraikba az ott dolgozó fiatalok 20—25 százalékát. A legutóbbi párt-, tanácsi, szakszervezeti választások során nőtt a fiatalok arányszáma e szervek különböző testületeiben. A szegedi városi tanácsnál a fiatalok arányszáma 3 százalékról 16 százalékra nőtt, a szegedi üzemek szakszervezeti vezetőségében 3 és fél százalékról 26,9 százalékra. Megyénkben a népfrentbizottságokban dolgozó 30 év alattiak számáránya a legutóbbi választásokon 10 százalékról 19,7 százalékra növekedett. Az adatok jól mutatják a párt ifjúságpolitikája alapján kialakuló pozitív szemléletváltozást. Jelzik, hogy a pályakezdőkre számíthatnak a különböző társadalmi közösségek, és legjobbjait né-

hány év múlva vezetőkké választásukkal is megtisztelik. Ehhez természetesen az is szükséges, hogy a fiatalok ideológiai képzettségben és a társadalmi politikai gyakorlatban egyaránt továbbfejlesszék azt, amit az iskolában elsajátítottak.

A mai pályakezdők a tudományos-technikai forradalom szakemberei lesznek, s ebből adódóan — bár iskoláikat befejezik — nem szűnhetnek meg tanulónak maradni. Az ismeretek gyors ütemű növekedése és elavulása, az ismeretek felfedezése és gyakorlati alkalmazása közötti idő lecsökkenése, mind olyan tényezők, amelyek a legjobb iskolai felkészülés mellett is állandó önképzésre kényszerítenek. Eredményeinkre építve, sokat kell még munkálkodnunk annak érdekében, hogy a fiatal szakemberek felkészítése megfelelően a mai és holnapi követelményeknek, ahogyan ezt Központi Bizottságunk legutóbbi ülésének az állami oktatás rendszerével foglalkozó dokumentuma is megfogalmazta. Meg kell még tanulnunk a társadalmi, tudományos, technikai forradalom feltételei között a tegnap ismeretével ma, a holnap számára is konvertibilis felkészítést adni. E nagy feladat megoldása során — figyelembe véve a pályakezdők véleményét is — ki kell alakítanunk a dinamikus, cselekvőképes, szakmai, ideológiai, közéleti gondolkodás erős törzset a pályakezdőkben, amelyre támaszkodva azután megindulhatnak a permanens tanulás, a gyorsan változó, növekvő tennivalókkal való folyamatos lépéstartás útján.

Annak érdekében, hogy a felkészítő intézmények a holnapi követelményeknek mind jobban megfelelően alakítsák ki oktató-nevelő munkájuk gerincét, a mainál jobban kellene ismerniük végzett szakembereik véleményét a tanultakról. Tudomásul kell vennünk, hogy a szakember pályaindulásának első éveitől önmagán és a fogadó intézményen kívül a kibocsátó intézmény is felelős. Ugyanakkor még csak kezdeti lépések vannak a kibocsátó intézmények részéről annak érdekében, hogy munkájuk hatékonyságát ilyen összefüggésben is vizsgálják.

A szakemberek továbbképzésének kerete kialakulóban van. Ismeretes, hogy kormányhatározat intézkedik a szakmunkások továbbképzésének feladatairól, és rendeletek szabályozzák a diplomások továbbképzését is. A diplomások számára a felsőoktatási intézmények, tudományos bázisok jelenléte megyénkben olyan körülmény, amellyel jól kell élniük. Megyei pártiskolánk a marxista-leninista ideológiai képzés és továbbképzés fontos bázisa. De a szakmai továbbképzésnek számos más szervezeti kerete is van a pályakezdők számára: a szakma ifjú mestere, az újtómozgalom, a fiatal műszakiak, közgazdászok tanácsai, a KISZ-munka fontos szakmai és egyben mozgalmi területei is.

A lépéstartás tartalmát, szervezeti kereteit lehet és kell is változtatni, fejleszteni. A legdöntőbb az, hogy a pályakezdő számára az aktív ideológiai, szakmai ismeretek állandó szinten tartásának igénye belső erkölcsi életvitellé váljék.

Nem könnyű, nem problémamentes, de összegében jó ma pályakezdőnek lenni. A tudományos-technikai forradalom feltételei között dinamikus fejlődő szocialista társadalmunk kezdő szakembere számára sok olyan apró forradalmi feladat vár megoldásra, amelyek közül egy sem maradhat el a nagy forradalmi feladat, a szocializmus teljes felépítése, majd a kommunizmus építésének eredményes előrehaladása érdekében. A marxizmus-leninizmus hegemoniájának erősítése, a szocialista társadalmi demokrácia kibontakozása, a szocialista közösségi erkölcs izmosodása, a növekvő szakmai feladatok elsajátítása, a szabad idő okos eltöltése, a szocialista családterköcs erősítése mind olyan területei mindennapjainknak, amelyek megadják a szép és értelmes élet tartalmát, keretét. Mindannyiúnknak, de elsősorban pályakezdőkön múlik, hogy életük mennyire lesz szép és értelmes. A társadalom ezt elősegíti, mert bízik bennük, de követel tőlük, mert tiszteli őket.

KONCZ JÁNOS

SÖR PALACKOZÁS. Megállás nélkül dolgozik az ország legmodernebb sörpalackozó automatikus gépsora a Kőbányai Sörgyárban. Az angol berendezés óránként 24 ezer üveget tölt.

Még két hétig tart

Szén és brikett olcsóbban

A tüzelőkereskedelem fel számolta a tavalyi nyhe tél reáharult következményeit, csökkentette túlzott készletét — állapította meg a Belkereskedelmi Minisztérium illetékes főosztálya, a kedvezményes tüzelőakció eddigi eredményeit értékelve. A kormány intézkedésére és anyagi támogatásával — mint ismeretes — június 5. óta átlagosan 30 százalékkal, mázsánként 10—15 forinttal olcsóbban árusítják országsszerte a legtöbb fajta hazai szenet és brikettet. Az akció első öt napján mintegy 21 000 tonna

tüzelőt vásároltak. Azóta hetenként fokozatosan élénkült a kereslet, s a legutóbbi 5 napban már több mint 35 000 tonna szén és brikett fogyott. Az akció kezdetétől július végéig mintegy 308 000 tonna kedvezményes árú tüzelőt — 165 000 tonna szenet és 143 000 tonna brikettet — adtak el 36,3 millió forinttal olcsóbban.

A téli tüzelőről előre gondoskodók még élhetnek az alkalommal. A választék változatlanul bővös, s a kedvezményes tüzelővásár még két hétig, augusztus 15-ig tart.